

Oponentský posudek o diplomové práci Suzany Hakobyan

„ Mezinárodní únosy dětí a mezinárodní právo soukromé “

Diplomová práce uvádí jako své cíle analýzu mezinárodněprávní úpravy problematiky mezinárodních únosů dětí, zaměřuje se na její účely, cíle a právní nástroje k jejich dosažení, právní kvalifikaci jejích principů, aplikaci v praxi některých států, nedostatky úpravy, návrhy změn a doplnění. Závažnost této citlivé problematiky, které se práce věnuje, sama o sobě prokazuje aktuálnost práce i úvahy o doplnění úpravy, na jejíž nedostatky se v práci upozorňuje.

Způsob zpracování tématu spočívá především v důkladném, do podrobností zasahujícím rozboru a výkladu základního pramene úpravy, tj. Haagské úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí, spolu se srovnáváním úpravy této úmluvy s dalšími mezinárodněprávními instrumenty, zejména Úmluvou o právech dítěte, Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, Haagskou úmluvou o ochraně dětí / č. 141/2001 Sb. / a dále také s nařízením č. 2201/2003. K tomuto nařízení lze podotknout, že není zcela přesné, je-li na str. 15 označováno jako kolizní norma.

Prováděný rozbor a srovnání se opírá o texty jednotlivých článků, důvodovou zprávu a judikaturu. Zvláště rozsáhlý poznámkový aparát svědčí o tom, s jakým zájmem a soustředěným úsilím autorka přistupovala k přípravě práce. Přitom z citací početné literatury domácí i zahraniční a judikatury je patrná schopnost autorky vytěžit takto získaných poznatků k vlastnímu samostatnému a současně i místy kritickému zpracování tématu práce.

Jak již uvedeno, práce poukazuje i na nedostatky v úpravě, např. na str. 24, a pozornosti si zaslouží i kritika české právní úpravy v § 193e o.s.ř. Je však třeba uvážit, jaký význam má pro použití tohoto ustanovení to, že podle § 193a odst. 1 písm. c/ o.s.ř. je účastníkem řízení i dítě.

Význam přesahující meze tématu práce má kapitola 6 zabývající se pojmem obvyklého bydliště, v terminologii nejnovějších předpisů obvyklého pobytu. Obvyklý pobyt je

významným hraničním určovatelem používaným jak v některých haagských úmluvách, tak i v nařízeních Evropské unie. Není v nich přitom definován. Je otázkou, zda i když určitý standard pro jeho určení je namístě, bylo by vhodné jeho přesné závazné vymezení. Zdá se rozumné ponechat úvaze soudu určit jej s uvážením všech okolností projednávané věci. Určitá judikatura v této věci již existuje a zřejmě bude stačit s tímto stavem se spokojit. Je třeba ocenit pozornost, která je v práci této otázce věnována.

Kritickou poznámku mám k tvrzení na str. 15 , že „ Jsou-li obě úpravy / tj. v zákoně a v mezinárodní smlouvě / ve vzájemném souladu, není právně upraveno, která z nich má aplikační přednost. „ Lze vycházet z toho, že to jednoznačně vyplývá ze slov čl. 10 Ústavy, že „ ...stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva. “ Gramatický i logický výklad vede zde k aplikační přednosti zákona, jestliže mezinárodní smlouva nestanoví něco jiného než zákon.

Práci lze hodnotit jako velmi zdařilou a lze ji doporučit k obhajobě, která by se mohla zejména věnovat vzájemnému vztahu Úmluvy, Haagské úmluvy o ochraně dětí / tj. č. 141/2001 Sb.m.s. / a nařízení č. 2201/2003.

Předběžně hodnotím práci stupněm „výborně“.

V Praze 14. 2. 2011

Oponent:

Prof. JUDr. Zdeněk Kučera, DrSc.